

Asia: VN/26268/2022-MMM-189

Lausuntopyyntö luonnoksesta vesihuoltolain uudeksi 4 c §:ksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hollolan kunnan/vesihuoltolaitoksen lausunto vesihuoltolain 4 c §:n muutoksesta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaksi vesihuoltolain 4 c §:ksi 6.2.2025 mennessä. Pykäläluonnoksen tavoitteena on varmistaa eduskunnan päätöksen EK 26/2021 vp edellyttämällä tavalla julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa.

Esitysluonnos on pääosin onnistunut ja tarkoituksenmukainen, jotta vesihuolto säilyy jatkossakin julkisomisteisena tai asiakkaitensa omistamina osuuskuntina, eikä voittoa tavoittelevilla yksityisillä toimijoilla.

Hollolan kunta/vesihuoltolaitos haluaa kuitenkin kiinnittää 4 c §:n sisällöstä huomioita, jotta vältetään tulkintaongelmilta lakia sovellettaessa.

HE:ssä ehdotetun 4 c §:n 2 momentin mukaan vesihuoltolaitos tai tukkuvesihuoltolaitos ei saa myydä tai muulla tavoin luovuttaa vesihuolto-omaisuutta muulle kuin kunnalle tai kunnan omistuksessa olevalle laitokselle.

Kolmannen momentin mukaan laitos saa ottaa käyttöön vain omistuksessaan olevaa uutta vesihuolto-omaisuutta.

Pykälän perusteluissa olisi tärkeää tehdä selväksi, ettei julkisen omistuksen sementoiminen kuitenkaan tarkoita sitä, että operointia ja palveluiden hankintaa ei voitaisi tulevaisuudessa jatkaa samoin edellytyksin kuin ennekin. Erityisesti vaarana on, että ehdotetun pykälän toisessa momentissa säädetty rajoitus, jonka mukaan laitos saa ottaa käyttöön vain omistuksessaan olevaa uutta vesihuolto-omaisuutta, saattaa jatkossa tiukasti tulkittuna estää toisen laitoksen operoinnin harjoittamisen toisen laitoksen puolesta, tämän operoitavan laitoksen vesihuoltoverkossa.

Olisikin tärkeää kirjoittaa perusteluissa auki, ettei tällä millään muotoa tarkoiteta operoinnin estämistä tai vaikeuttamista vesihuoltokentällä, vaan se on edelleen mahdollista myös tulevaisuudessa.

Hollolan vesihuoltolaitos on vuokrannut vesihuolto-omaisuutensa vuodesta 2008 alkaen Lahden kaupungin omistamalle Lahti Aqua Oy:lle konsessiosopimuksella, jonka mukaisesti Lahti Aqua Oy käyttää Hollolan vesihuoltolaitoksen vesihuolto-omaisuutta, ja myös uutta rakennettavaa omaisuutta. Vastaavasti Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymä ostaa vesihuolto-omaisuutensa operointipalvelut Lahti Aqua Oy:lta. Isommalta toimijalta operointipalvelut ostamalla voidaan parantaa vesihuollon toimintavarmuutta, kun käytettävissä on laajemmat resurssit ja asiantuntemus. Uudistuvan vesihuoltolain tavoitteena on myös parantaa vesihuoltopalveluiden varautumista sekä edistää vesihuollon alueellista yhteistyötä esim. operointipalveluiden oston muodossa.

Nyt HE:ssä ehdotetun 4 c kirjauksilla voidaan tulkita, ettei kunnan omistamaa vesihuolto-omaisuutta voi luovuttaa toisen vesihuoltolaitoksen käyttöön. Pykälän kirjauksia on tärkeää tarkentaa niin, että operointia ja palveluiden hankintaa muilta tai yhteisesti kuntien omistamilta vesihuoltolaitoksilta voidaan tulevaisuudessakin jatkaa.

Rahkonen Päivi
Hollolan kunta